

Zadeva C-677/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

11. september 2019

Predložitveno sodišče:

Tribunalul Vâlcea (Romunija)

Datum predložitvene odločbe:

25. april 2019

Tožeča stranka:

S.C. Valoris S.R.L.

Toženi stranki:

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova –
Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea

Administrația Fondului pentru Mediu

[...] (ni prevedeno)

*TRIBUNALUL VÂLCEA – SECȚIA A II-A CIVILĂ (vișje sodișce v Vâlcei – drugi
civilni senat, Romunija)*

SKLEP

Javna obravnava z dne 25. aprila 2019

[...] (ni prevedeno)

Gre za upravni in davčni spor med tožečo stranko S.C. Valoris S.R.L. in toženo stranko Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (regionalna generalna direkcija za javne finance v Craiovi – Okrajna uprava za javne finance v Vâlcei, Romunija) in toženo stranko, kot porokom, Administrația Fondului pentru Mediu (uprava okoljskega sklada), katerega predmet je vračilo okoljske takse.

[...] (ni prevedeno)

SODIŠČE

Sodišče glede predloga Sodišču Evropske unije za sprejetje predhodne odločbe meni:

I. Predmet postopka v glavni stvari. Upoštevna dejstva

1. Tožeča stranka S.C. Valoris S.R.L., družba s sedežem v Râmnicu Vâlcei, [...] (ni prevedeno) je 30. januarja 2019 pri Tribunalul Vâlcea (višje sodišče v Vâlcei, Romunija) vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se toženima strankama, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (regionalna generalna direkcija za javne finance v Craiovi – Okrajna uprava za javne finance v Vâlcei, Romunija) in Administrația Fondului pentru Mediu (uprava okoljskega sklada) naloži vračilo plačane okoljske takse v višini 2451 romunskih levov (RON), , skupaj z obrestmi, izračunanimi od datuma plačila do datuma vračila, vključno s stroški postopka.
2. Tožeča stranka je dne 25. avgusta 2014 plačala 2451 RON za registracijo motornega vozila v Romuniji [...] (ni prevedeno), ki ga je kupila na Nizozemskem, kjer je bilo prvič registrirano 12. januarja 2007.
3. Obveznost plačila okoljske takse je bila na datum registracije določena v členu 4(a) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (izredna uredba vlade št. 9/2013 o okoljski taksi za motorna vozila) (v nadaljevanju: OUG št. 9/2013).
4. 7. avgusta 2017 je začela veljati Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 privind restituirea sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și timbrul de mediu pentru autovehicule (izredna uredba vlade št. 52/2017 o vračilu plačil posebne dajatve za avtomobile in motorna vozila, dajatve za onesnaževanje z motornimi vozili, dajatve za onesnaževanje z emisijami iz motornih vozil in okoljske dajatve za motorna vozila; v nadaljevanju: OUG št. 52/2017), ki je uredila pravico zavezancev, ki so plačali dajatve, enakovredne navedenim v naslovu akta (vključno z okoljsko dajatvijo), da zahtevajo njihovo vračilo, skupaj z obrestmi za čas od datuma plačila do datuma vračila, tako da vložijo zahtevek pri pristojnemu davčnemu organu.
5. V skladu s členom 1(2) OUG št. 52/2017 je treba zahtevke za vračilo vložiti v prekluzivnem roku do 31. avgusta 2018.
6. Tožeča stranka tega roka ni spoštovala, saj je pri Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea (Okrajna uprava za javne finance v Vâlcei, Romunija) zahtevek za vračilo 2451 RON vložila šele 6. decembra 2018.

7. Toženi davčni organ je z dopisom z dne 7. januarja 2019 tožeči stranki sporočil, da ne bo ugodil njenemu zahtevku za vračilo, ker je bil vložen prepozno.

II. Nacionalne določbe, ki se uporabljajo v obravnavani zadevi

8. V obravnavani zadevi se uporabljajo te materialnopravne določbe:

Člen 4 OUG št. 9/2013 (ki je veljal do 31. januarja 2017):

„Dajatev se plača samo enkrat, in sicer: a) ob tem, ko prvi lastnik v Romuniji v skladu z zakonom vpiše pridobitev lastninske pravice na motornem vozilu v evidenco pristojnega organa in pridobi potrdilo o registraciji in registrsko številko; [...].“

Člen 1 OUG št. 52/2017:

„(1) Zavezanci, ki so plačali posebno dajatev na avtomobile in motorna vozila iz členov od 214¹ do 214³ Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal (zakon št. 571/2003 o davčnem zakoniku) s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, dajatev za onesnaževanje z motornimi vozili iz Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule (izredna uredba vlade št. 50/2008 o dajatvi za onesnaževanje z motornimi vozili), odobrene z zakonom št. 140/2011, dajatev za onesnaževanje z emisijami iz motornih vozil iz Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (zakon št. 9/2012 o dajatvi za onesnaževanje z emisijami iz motornih vozil) s poznejšimi spremembami in okoljsko takso za motorna vozila iz [OUG št. 9/2013], ki je bila s spremembami in dopolnitvami potrjena z zakonom št. 37/2014, s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, in ki niso bili upravičeni do vračila do začetka veljavnosti te izredne uredbe vlade, lahko zahtevajo vračilo, skupaj z obrestmi za obdobje od datuma plačila do datuma vračila, tako da vložijo zahtevek pri osrednjem davčnem organu. Uporablja se obrestna mera, določena v členu 174(5) Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (zakon št. 207/2015 o zakoniku o davčnem postopku) s poznejšimi spremembami in dopolnitvami.

(2) Pravica zavezancev iz odstavka 1, da zahtevajo vračilo, nastane na datum začetka veljavnosti te uredbe vlade ne glede na to, kdaj je bila dajatev plačana, zahtevke za vračilo pa je z odstopanjem od določbe člena 219 zakona št. 207/2015 s poznejšimi spremembami in dopolnitvami treba vložiti v prekluzivnem roku do 31. avgusta 2018.“

Člen 168 Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (zakon št. 207/2015 o zakoniku o davčnem postopku):

„(1) Na zahtevo zavezanca/plačnika se vrnejo vsa neupravičeno plačana ali pobrana plačila.“

Člen 219 zakona št. 207/2015:

„Pravica zavezanca/plačnika, da zahteva vračilo davčne terjatve, zastara v roku 5 let od 1. januarja leta, ki sledi letu, v katerem je nastala pravica do vračila.“

III. Določbe prava Evropske unije, upoštevne v obravnavani zadevi

9. Sodišče meni, da je v obravnavani zadevi upošteven člen 110 Pogodbe o delovanju Evropske unije, ki določa:

„Nobena država članica ne uvaja, neposredno ali posredno, kakršnih koli notranjih davkov na izdelke drugih držav članic, ki bi bili višji od davkov, uvedenih neposredno ali posredno na enakovrstne domače izdelke.“

10. Poleg tega iz sodne prakse Sodišča Evropske unije izhaja vrsta načel in izjav, ki so lahko upoštevne v obravnavani zadevi:

Glede načela lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) Pogodbe o Evropski uniji, je Sodišče Evropske unije določilo, da *„država članica ne sme sprejeti določb, s katerimi se za vračilo davka, ki je bil s sodbo Sodišča razglašen za nezdržljiv s pravom [Unije]ali katerega nezdržljivost s tem pravom izhaja iz take sodbe, določijo pogoji, ki se nanašajo posebej na ta davek in ki so manj ugodni od tistih, ki bi za tako vračilo veljali, če teh določb ne bi bilo“* (sodba z dne 10. septembra 2002, Prisco in CASER, C-216/99 in C-222/99; z dne 2. oktobra 2003, Weber’s Wine World in drugi, C-147/01, in z dne 30. junija 2016, Ciup, C-288/14).

Iz sodne prakse Sodišča je razvidno tudi, da *„spoštovanje načela enakovrednosti zahteva, da države članice ne določijo manj ugodnih postopkovnih pravil za zahtevke, utemeljene na kršitvi prava Unije, v primerjavi s tistimi, ki se uporabljajo za podobne postopke, kar zadeva predmet, razlog in bistvene elemente, ki temeljijo na kršitvi notranjega prava“* (sodba z dne 19. julija 2012, Littlewoods Retail in drugi, C-591/10, in z dne 30. junija 2016, Ciup, C-288/14).

Sodišče je tudi izjavilo, da mora ukrep, ki ga daje na voljo nacionalno pravo za vračilo nekaterih davkov, ki so bili plačani v nasprotju s pravom Unije, spoštovati načelo učinkovitosti, kar pomeni, da *„se zanj ne smejo uporabljati postopkovna pravila, ki v praksi onemogočijo ali preveč otežijo pridobitev odškodnine“* (sodba z dne 10. julija 1997, Palmisani, C-261/95, in z dne 12. decembra 2006, Test Claimants in the FII Group Litigation, C-446/04).

IV. Razlogi, zaradi katerih je predložitevno sodišče vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe

11. V sodbi z dne 9. junija 2016, izrečeno v zadevi Budişan (C-586/14), je Sodišče Evropske unije navedlo, da čeprav člen 110 PDEU ne nasprotuje temu, da

država članica uvede dajatev na motorna vozila, ki jo je treba za uvožena rabljena vozila plačati ob njihovi prvi registraciji v tej državi članici, za vozila, ki so v tej državi članici že registrirana, pa ob prvem prenosu lastninske pravice na njih v tej državi, pa ta člen nasprotuje temu, da ta država članica te dajatve oprosti že registrirana vozila, za katera je bila plačana, a ni bila povrnjena, prej veljavna dajatev, v zvezi s katero je bilo razsojeno, da ni v skladu s pravom Unije.

12. Ta sodba je bil sprejeta pozneje kakor druge sodbe Sodišča Evropske unije, v katerih je bilo razsojeno, da so dajatve za onesnaževanje za motorna vozila, ki so bile v romunsko zakonodajo sprejete pred tem, v nasprotju s pravom Unije, ker so enakovredne okoljski dajatvi (sodba z dne 7. aprila 2011, *Tatu*, C-402/09; sodba z dne 7. julija 2011, *Nisipeanu*, C-263/10; sklep z dne 3. februarja 2014, *Câmpean in Ciocoiu*, C-97/13 in C-214/13, in sodba z dne 14. aprila 2015, *Manea*, C-76/14).

13. Posledično je romunska vlada sprejela OUG št. 52/2017, s katero je uredila vračilo vseh dajatev, enakovrednih prej navedenim, v celoti, vključno z obrestmi.

14. Kot pa je bilo ugotovljeno, je člen 1(2) OUG št. 52/2017 določil prekluzivni rok, v katerem morajo zavezanci pri pristojnih davčnih organih vložiti zahteve za vračilo, in sicer do 31. avgusta 2018. Osebe, ki so te dajatve plačale, so imele torej na voljo približno eno leto časa za uveljavljanje pravice do vračila (od 7. avgusta 2017, ki je datum začetka veljavnosti OUG št. 52/2017, do 31. avgusta 2018).

15. S pritožbo, ki jo je vložila pri predložitvenem sodišču, je tožeča stranka, ki ni spoštovala prej navedenega prekluzivnega roka, trdila, da ta rok krši pravo Unije, ker omejuje pravico zavezancev, da v splošnem zastaralnem roku, kot je določen v členu 219 Codul de procedură fiscală (zakonik o davčnem postopku), pridobijo vračilo nezakonito plačanih davkov. Trdi tudi, da se v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije šteje, da so razumni roki za uresničevanje pravice do vračila takih zneskov od 3 do 5 let.

16. Predložitveno sodišče meni, da je primerno in potrebno poznati razlago, ki jo bo podalo Sodišče glede tega, ali ukrep, kakršen je rok za uresničevanje pravice do vračila dajatve, ki je bila plačana v nasprotju s pravom Unije, kakršen je ta, ki je določen v členu 1(2) OUG št. 52/2017, spoštuje načela lojalnega sodelovanja, enakovrednosti in učinkovitosti, kot izhajajo iz sodne prakse Sodišča Evropske unije.

17. V tem okviru je treba ugotoviti, da je prekluzivni rok, določen v členu 1(2) OUG št. 52/2017, poseben rok, določen *ad hoc* za zahteve za vračilo dajatev za onesnaževanje, za zahteve za vračilo drugih zneskov, ki so bili v nasprotju s predpisi nacionalnega prava plačani v državni proračun, pa podobni roki niso določeni.

18. Glede dajatev ali drugih davčnih obveznosti, za katere je bilo z odločbami nacionalnih sodišč ugotovljeno, da so bile odmerjene in pobrane v nasprotju z

določbami nacionalnega prava, lahko zavezanci uveljavljajo pravico do plačila v zastaralnem roku, ki je urejen v členu 219 Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (zakon št. 207/2015 o zakoniku o davčnem postopku), in sicer v roku 5 let, ki začne teči 1. januarja leta, ki sledi letu, v katerem je nastala pravica do vračila.

19. Zato se zastavlja vprašanje, ali so bila spoštovana načela lojalnega sodelovanja in enakovrednosti, glede na to, da je romunski zakonodajalec določil prekluzivni rok, ki velja samo na področju vračila dajatev za onesnaževanje, za vračilo drugih zneskov, pobranih v nasprotju z nacionalnim pravom, pa zastaranje ni določeno, prekluzivni rok za uveljavljanje pravice do vračila pa je bistveno daljši (5 let).

20. Poleg tega je bilo v predhodni sodni praksi Sodišča Evropske unije ugotovljeno, da pravo Unije dopušča določitev razumnih prekluzivnih rokov za tožbo za vračilo plačanega nedolgovanega zneska, da se zagotovi pravna varnost, ki varuje zavezanca in zadevni upravni organ (sodba z dne 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfmanz in Rewe-Zentral, C-33/76; z dne 17. julija 1997, Haahr Petroleum, C-90/94, in z dne 17. novembra 1998, Aprile, C-228/96). Za take razumne roke ni mogoče šteti, da so v nasprotju z načelom učinkovitosti, čeprav iztek teh rokov po definiciji pomeni zavrnitev vložene tožbe (sodba z dne 28. novembra 2000, Roquette Frères, C-88/99). Na ta način se je štel za razumnega tudi nacionalni prekluzivni rok treh let (sodba z dne 15. septembra 1998, Edis, C-231/96).

21. Ker je prekluzivni rok približno enega leta, določen v členu 1(2) OUG št. 52/2017, krajši od drugih rokov, ki jih je to sodišče našlo v sodni praksi Sodišča Evropske unije in se štejejo za skladne z načelom učinkovitosti, to sodišče meni, da mora Sodišče Evropske unije za rešitev obravnavane zadeve odgovoriti na vprašanje o razlagi zadevnih načel.

IZ TEH RAZLOGOV JE

V IMENU ZAKONA

SKLENILO:

v skladu s členom 267 PDEU Sodišču Evropske unije predložiti to vprašanje za predhodno odločanje:

Ali je treba načela lojalnega sodelovanja, enakovrednosti in učinkovitosti razlagati tako, da nasprotujejo nacionalni zakonodaji, kakršna je člen 1(2) Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017 (izredna uredba vlade št. 52/2017), ki določa prekluzivni rok približno enega leta za vložitev zahtevka za vračilo nekaterih dajatev, pobranih v nasprotju s pravom Unije, medtem ko nacionalna zakonodaja takega roka ne določa za uresničevanje pravice do vračila zneskov, pobranih v nasprotju z nacionalnimi predpisi?

[...] (NI PREVEDENO) [navedbe procesne narave in podpisi]

DELOVNI DOKUMENT